

PISATELJSKI IZZIV 1

Ključne besede: Josip, Fran, Detelja, Deseti brat, Pod svobodnim soncem

“Leposlovje pomeni lepo besedo.”

DRUŽENJE Z LEPO BESEDO

MESTNA OBČINA CELJE

Antiky
knjigarna in antikvariat

Jskd

JAVNI SKLAD REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA KULTURNE DEJAVNOSTI

Zveza
Kulturnih
Društev
Celje

Pisateljski izzivi Celjskega literarnega društva

Pisateljski izziv:

*Uvod v leto Josipa Jurčiča in Frana Saleškega
Finžgarja*

Urednik zbirke

Bojan Ekselenski

Avtorji proze in poezije

Nada Tržan-Herman, Aljoša Peperko, Matej
Krajnc, Renata Cigler, Bojan Ekselenski

Oblikovanje

Bojan Ekselenski

Naslov uredništva

Celjsko literarno društvo,
Gledališki trg 4
3000 Celje
literarno.drustvo@outlook.com

Izdajatelj

Celjsko literarno društvo
Transakcijski račun
05100-8010642929

Zbirka

Izzivi

V Celju, 2021, 1. elektronska izdaja

KAZALNIK

Uvodnik

6 Bojan Ekselenski 6

Izziv

7 Jubilej dveh velikanov slovenskega pripovedništva 7

Josip Jurčič 7

Fran Saleški Finžgar 10

Dela

11 Aljoša Peperko 14

Pod svobodnim soncem

Bojan Ekselenski 15

Fran in Josip

Matej Krajnc 17

Josip in Franjo blues

Nada Tržan-Herman 19

Stina sanja o karieri

Renata Cigler Gandolfo 23

Pod svobodnim soncem

Razpisi

24 Vsesledje 24

Supernova 25

Fanfest 27

Zadnja stran

Blaž Šafarič

Krepko bom pipo v hrastov sod zabil

POD SVOBODNIM SONCEM

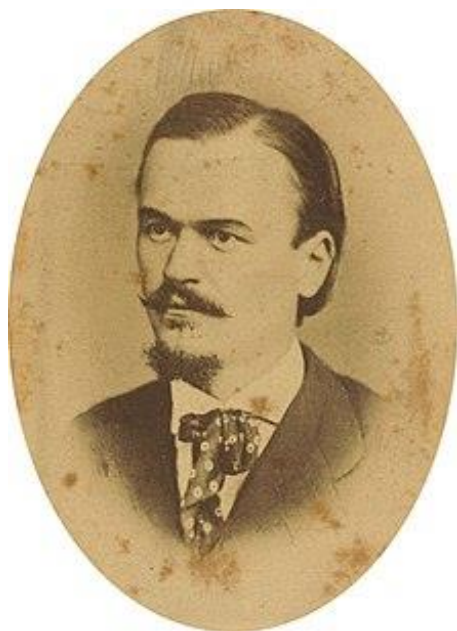
FRAN SALEŠKI FINŽGAR

PR(A)VE

Priredil Igor Saksida
Ilustriral Igor Šinkovec

MIŠ

E-KLASJE

Josip Jurčič
DESETI BRAT

DZS

Uvodne besede izziva

Pisateljski izzivi so natanko to, kar pomeni njihovo ime - izziv. 20. obletnica delovanja Celjskega literarnega društva je padla v čas omejevanja združevanja, prepovedi prireditev in vsesplošnih restrikcij zaradi svetovne pandemije preprostega organizma - korona virusa s suhoparnim imenom SARS-COV2.

V takšnih okoliščinah imamo na razpolago samo dve možnosti - čakanje na boljši jutri ali prilagoditev delovanja društva novi realnosti. Odločili smo se za prilagoditev, saj smo v društvu ljudje akcije.

V letu 2021 je poleg naše obletnice tudi 140. obletnica smrti Josipa Jurčiča in 150. obletnica rojstva Frana Saleškega Finžgarja. Oba velikana pripovedništva smo počastili s pisateljskim izzivom, ki vključuje z avtorjema povezane ključne besede:

- ◊ Fran
- ◊ Josip
- ◊ Deseti brat
- ◊ Pod svobodnim soncem
- ◊ Detelja

Odziv na prvi takšen izziv je bil odličen. Nekaterim je popolnoma uspelo, drugi niso vključili vseh besed, a najpomembnejše je nekaj drugega - spodbujanje ustvarjalnosti.

Pisateljski izzivi so zanimiv način ustvarjanja proze in poezije. Vključitev ključnih besed prisili avtorice in avtorje v razmišljanje o besednih igrah, razvoju ideje in estetiki besednega zaporedja.

V tej drobni brošurici so svoje misli predstavili Renata Gandolfo Cigler, Nada Herman Tržan, Matej Krajnc, Bojan Ekselenski in Aljoša Peperko.

Branje smo izvedli 6. marca 2021 pred zaprto kavarno Miško knjižko. Tam smo se zbrali Mira Gorenšek, ki je vse pofotografirala in pofilimala del druženja, njen mož Tomo Gorenšek, a brali smo Blaž Šafarič, Bojan Ekselenski, Klementina Sambolič, Nada Herman Tržan in Renata Cigler Gandolfo.

Jubilej dveh velikanov slovenskega pripovedništva

Josip Jurčič (4. 3. 1844 – 3. 5. 1881)

Josip Jurčič se je rodil 4. marca 1844 na Muljavi kot sin revnih kmečkih staršev. V otroštvu je poslušal zgodbe svojega deda, ki ga je navdušil za literaturo. Po končani osnovni šoli v Višnji Gori je obiskoval gimnazijo v Ljubljani, kjer se je seznanjal z domačo in tujo literaturo. Pri sedemnajstih letih, 1861, je objavil svojo prvo pripovedko **Pripovedka o beli kači**. Po končani gimnaziji je odšel na Dunaj, kjer je študiral slavistiko in klasično filologijo. Študija zaradi pomanjkanja denarja ni dokončal. Leta 1868 je z Josipom Stritarjem in Franom

Levstikom izdal zbornik

Mladika ter v njem objavil povest **Sosedov sin**. 9. avgusta 1868 je sodeloval na prvem taboru v Ljutomeru. Istega leta je dobil službo pomočnika glavnega urednika pri časniku **Slovenski narod** v Mariboru, štiri leta kasneje pa je postal njegov glavni urednik in se preselil v Ljubljano. Tu je postal ob Franu Levstiku osrednja oseba v slovenskem političnem in kulturnem življenju. Po dveh letih zdravljenja jetike je umrl v Ljubljani.

Jurčičev *Deseti brat* (1866) velja za prvi slovenski roman, dramsko delo *Tugomer* (1876) pa za prvo slovensko tragedijo. Za celje je zanimivo tudi dramsko delo v petih dejanjih, *Veronika Deseniška*.

Znana je tudi *Kozlovska sodba* v Višnji Gori, humoreska, ki je prvič izšla leta 1867 v reviji *Slovenski glasnik*. Gre za satiro, v kateri avtor obravnava medčloveške odnose na slovenskem podeželju konec 19. stoletja.

Bibliografija

Prozna dela

Črtica

- ⇒ Jesenska noč med slovenskimi polharji (1864)

Novele

- ⇒ Božidar Tirtelj (1867)
- ⇒ Lipe (1870)
- ⇒ Moč in pravica (1870)
- ⇒ Pipa tobaka (1870)
- ⇒ Telečja pečenka (1872)

Povesti

- ⇒ Prazna vera (1863)
- ⇒ Domen (1864)
- ⇒ Jurij Kozjak, slovenski janičar (1864)
- ⇒ Dva prijatelja (1865)
- ⇒ Jurij Kobila (1865)
- ⇒ Smukova ženitev (1865)
- ⇒ Tihotapec (1865)
- ⇒ Uboštvo in bogastvo (1865)
- ⇒ Vrban (1865)
- ⇒ Golida (1866)
- ⇒ Grad Rojinje (1866)
- ⇒ Hči mestnega sodnika (1866)
- ⇒ Kloštrski Žolnir (1866)
- ⇒ Dva brata (1867)
- ⇒ Nemški valpet (1867)
- ⇒ Črta iz življenja političnega agitatorja (1868)
- ⇒ Sosedov sin (1868)
- ⇒ Doktor Karbonarius (1868)
- ⇒ Hišica na Strmini (1869)
- ⇒ Sin kmečkega cesarja (1869)
- ⇒ Županovanje v Globokem dolu (1870)
- ⇒ V Vojni krajini (1872)

- ⇒ Na kolpskem ustju (1874)
- ⇒ Bojim se te (1876)
- ⇒ Šest parov klobas (1878)
- ⇒ Kako je Kotarjev Peter pokoro delal, ker je krompir kradel (1879)
- ⇒ Po tobaku smrdiš (1879)
- ⇒ Pravda med bratoma (1879)
- ⇒ Ženitev iz nevoščljivosti (1879)
- ⇒ Ponarejeni bankovci (1880)

Pripovedke

- ⇒ Pripovedka o beli kači (1861)
- ⇒ Spomini na deda (1863)
- ⇒ Bela ruta, bel denar (1874)

Romani

- ⇒ Deseti brat (1866)
- ⇒ Ivan Erazem Tatenbah (1873)
- ⇒ Doktor Zober (1876)
- ⇒ Med dvema stoloma (1876)
- ⇒ Cvet in sad (1877)
- ⇒ Lepa Vida (1877)
- ⇒ Rokovnjači (1881)
- ⇒ Slovenski svetec in učitelj (1886)

Humoreska

- ⇒ Kozlovska sodba v Višnji Gori (1867)
- ⇒ Urban Smukova ženitev (1865)

Dramska dela

- ⇒ Tugomer (1876)
- ⇒ Veronika Deseniška (1886)

Deseti brat.

Izvirni roman.

Spisal

J. Jurčič.

J. Jurčič

V CELOVCU.

Na svitlo dalo vredništvo „slovenskega Glasnika.“

1866.

Fran Saleški Finžgar (1871 – 1962)

Rojen je bil v Doslovčah, vasi pod Stolom na Gorenjskem, v revni kajžarski družini. Oče si je pomagal kot krojač. Brezskrbnega otroštva je bilo konec, ko je moral na Breznico v enorazrednico. Ker je že tam pritegnil učiteljevo in župnikovo pozornost, so prepričali očeta, da ga je poslal pozneje v Radovljico v 3. razred osnovne šole. Tam se je tudi naučil nemškega jezika. Bil je odličnjak, čeprav je večino svojega časa prebil na paši. Po končanem osnovnem šolanju doma in v Radovljici je od leta 1882 do 1891 obiskoval gimnazijo v Ljubljani. Zaradi

posmehovanja drugih otrok je tam preživel notranjo krizo. Krize so se potem v njegovem življenju nekajkrat ponovile. Prvi razred je moral ponavljati, vendar je začetne težave uspešno premagal in leta 1891 z odliko maturiral. Šolanje je nadaljeval v Bogoslovnem semenišču Ljubljana. Posvečen je bil leta 1894. Kot duhovnik je služboval v Bohinju, na Jesenicah, v Kočevju, v Idriji, Sori pri Medvodah, Želimljah in drugje. Leta 1918 je odšel na svoje zadnje službeno mesto v Trnovo v Ljubljani. Tam je bil leta 1936 upokojen, a je še vedno zelo aktivno delal kot duhovnik in pisatelj. Zagovarjal je povezovanje vseh Slovencev med drugo svetovno vojno in odpor proti okupatorjem. Poleti 1944 je praznoval kot zlatomašnik. Za tem je komaj preživel v bombardiranju, ki je močno poškodovalo njegovo hišo. Do smrti je živel v Ljubljani, v hiši na Koleziji, ki jo je načrtoval arhitekt Jože Plečnik (ob potoku Gradaščica). Ulica, ob kateri stoji njegov dom, se danes imenuje Finžgarjeva ulica št. 12. Rojstna hiša v Doslovčah je urejena v muzej, po njem se je imenovala Finžgarjeva nagrada za literaturo.

Bil je urednik Mladike in med prvimi rednimi člani Slovenske akademije znanosti in umetnosti, od 1941 tudi častni meščan Ljubljane.

Na začetku je pisal tudi pesmi, a znan ni zaradi pesnikovanja, temveč obilja proznih del. Večinoma je v svojih delih poudarjal narodno zavest.

Njegovo najbolj znano delo **Pod svobodnim soncem**, je zgodovinski roman, ki pripoveduje o Slovanih in spopadanju z Bizantinci.

Spisal je tudi nekaj dramskih del, kot sta **Divji lovec** ali **Naša kri**. Zanimiva je tudi avtobiografska povest **Študent naj bo**. Mogoče se kdo spominja pravljice **Makalonca**, ki ima poreklo v arabskih pravljičah 1001 noči in je na različne načine pripovedovana v mnogih jezikih.

Pisal je izredno širok nabor različnih proznih zvrsti. Med njegovimi deli se najde tudi potopis, potem je mnogo kmečkih povesti, zgodb, romanov, dramskih del, pripovedi in novel.

Manj znano je, da je včasih obstajala tudi Finžgarjeva nagrada, ki jo je med 2. svet vojno ob pisateljevi 70-letnici ustanovila Nova založba.

Bibliografija

- 1890 potopis Iz veselih časov
- 1891 dramski prizor Na Gosposvetskem polju
- 1891 govor Arburetum
- 1892 črtica Francetov France
- 1893 povest Gozdarjev sin
- 1894 novela Zaroka opolnoči
- 1896 idilični ep Triglav
- 1897 kratka značajka Pri Klemenčku
- 1898 kmečka povest Stara in nova hiša
- 1899 pripoved Deteljica
- 1899 pripoved Kvišku
- 1899 kmečka povest Dovolj pokore
- 1900 potopis Oranže in citrone
- 1901 novela Oče je ...
- 1902 dramsko besedilo Divji lovec

- 1903   ciklus črtic Moja duša vasuje
1904   socialni roman Iz modernega sveta
1905   povest Srečala sta se
1906-1907   zgodovinski roman Pod svobodnim soncem
1908   zgodba Življenje in smrt mohorske knjige
1909   avtobiografska povest Študent naj bo
1910   lovska črtica Na petelina
1911   črtica Ecce homo; Naš vsakdanji kruh
1912   novela Sama
1912   dramsko besedilo Naša kri
1913   povest Dekla Ančka
1957   spomini Leta mojega popotovanja
1914   dramsko delo Veriga
1915   cikel Prerokovana
1915   avtobiografska novela Konjička bom kupil
1916   novela Boji
1917   Kronika gospoda Urbana
1918   črtica Golobova njiva
1918   črtica Slike brez okvirja
1919   črtica Polom
1920   dramsko besedilo Razvalina življenja
1923   črtica Razodetje
1923   ciklus treh zgodb Pisarna
1924   novela Beli ženin
1925   črtica Gospod
1926   povest Strici
1931   potopis Prek poljskih polj
1934   Gospod Hudournik
1935   socialne črtice Sibirija
1937   novela Tale naš Jaka
1938   novela Za prazen nič
1939   zgodba Kovač popotnik
1939   zgodba Prekvata ovca

Aljoša Peperko

POD SVOBODNIM SONCEM

Pod svobodnim soncem,
kaj tukaj se godi,
a znamo si pogledat'
iskreno v oči?

A znamo si povedat'
kar v mislih se godi,
a znamo izpovedat',
kar v srcih nam leži?

A znamo bit' hvaležni,
za vse kar se zgodi,
a znaš bit' hvaležen,
ker srce nosiš ti?

Zadihaj in poduhaj
ta svobodni zrak,
naj pljuča ti napolni
dušo in tvoj glas.

Karkoli s sabo nosiš,
naj notri se smeji,
večkrat res iskreno
poglej si v oči.

Bojan Ekselenski

Fran in Josip

Starca sta mi dala muzejsko ime Josip in imam devet bratov, torej sem deseti brat. Foter mi je nekega dne zabrusil, ko se ga je nažrl, da sem na svetu samo zato, ker ga ni pravočasno izvlekel. Sem nekakšna nesreča pri zimskem nočnem delu?

No, vsaj profesorica slovenščine me je imela rada, ker sem jo spominjal na nekega literarnega junaka, pa še kmečko dete sem bil. Saj veste, kaj ima rada slovenska književnost!

Bilo je tako, da sva se s Franom zmenila pri gostilni Pod svobodnim soncem. Ja, to je tista oštarija, kjer so Američani hoteli snemati film, pa so jih zajebali. Kaj se bodo jenjkiji tu preseravali? Mi se ne damo, pa če zobamo deteljo.

Fran mi je pomahal. Takoj sem mu povedal na novico:

»Na Facebooku je objavljen dogodek. Novopečeni graščak Benjamin G na gradu Slemenice prireja poseben žur.«

Fran nagajivo dvigne obrvi:

»Žur?«

»Ja,« sem veselo odvrnil. Pogoja za udeležbo na pijanki sta precej bizarna, moraš biti deseti brat, kar je med slovenskimi družinami naravna znamenitost ali pa prineseš šop detelje v škatli z imenom Deteljica. Če pa imaš oboje, baje časti s presenečenjem.«

Fran veselo tleskne z dlanmi:

»Samo še deteljo nabereš, pa boš deležen presenečenja. Meni, ker nisem deseti brat, temveč sinček edinček, ostane samo detelja.«

Nenavadno! Pred grajskimi vrati je bilo vse tiho.

Spogledala sva se:

»Ni to kakšen nateg?« me vpraša in počutil sem se neumno s škatlo, polno detelje.

»Bog si ga vedi ...« sumničavo ogleduje.

Tedaj se vrata odprejo. Na osvetljenem grajskem dvorišču sem zagledal zastavo CLD in napis 20. obletnica.

Benjamin je prijahal na konju:

»Vedel sem, da bosta prišla. Grad najdejo samo izbrani. Fešta ob 20 obletnici CLD pač ni za vsakogar, le za izbrane ljubitelje in poznavalce. Se strinjata?«

Presenečeno sva se spogledala.

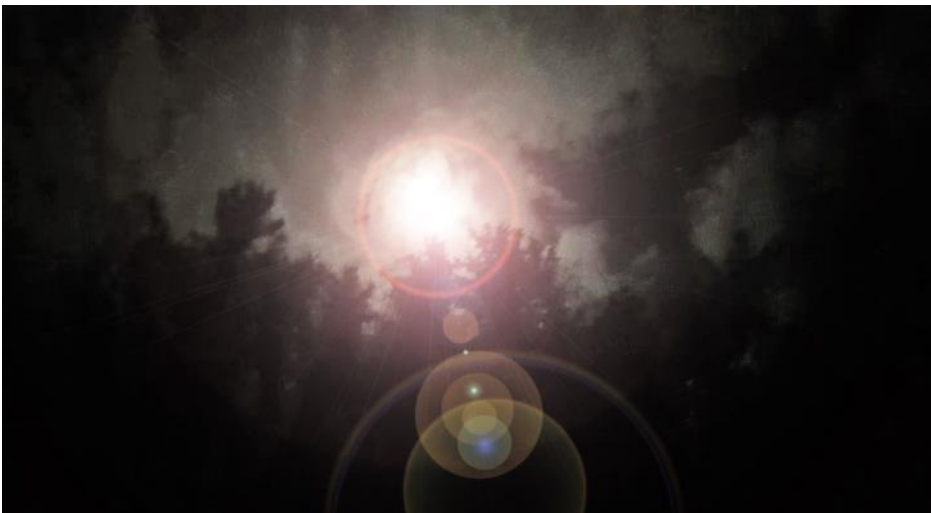
Benjamin skoči s konja in podam mu škatlo z napisom Detelja.

»Ker si deseti brat in imaš škatlo, dobiš nagradi – izvod knjige Pod svobodnim soncem in vstopnico za ogled originalne izvedbe.«

Naenkrat sem se znašel pred dvorano. Frana ni nikjer. Vsi so bili napravljeni v bizantinske obleke. Kje vraga sem?

Pristopi mladenka in reče:

»Jaz sem Irena, po poklicu dvorjanka na Justinijanovem dvoru. In prosim vas, ne ogovarjajte Teodore.«

Matej Krajnc

JOSIP IN FRAN BLUES

Josip in Fran sedeta.
Tudi deseti brat sede.
Josip in Fran sedeta.
Tudi deseti brat sede.
Odpre prvi slovenski roman.
Ne izusti niti besede.

Svobodno sonce
sežge Splavarjev kip.
Svobodno sonce
sežge Splavarjev kip.
Ve, da je pravi čas za to.
Ve, da je pravi hip.

Josip in Fran sedeta.
Tudi deseti brat sede.
Josip in Fran sedeta.
Tudi deseti brat sede.
Odpre prvi slovenski roman.
Ne izusti niti besede.

Na nabrežju
sedemsto rac gleda v dan.
Na nabrežju
sedemsto rac gleda v dan.
Vse berejo Desetega brata.
Vse berejo prvi slovenski roman.

Podkev za srečo,
deteljico za solato.
Podkev za srečo,
deteljico za solato.
Josip in Fran si zvijeta smotko
in začneta debato.

Josip in Fran blues lahko doživite tudi glasbeno:

<https://www.youtube.com/watch?v=0doZSBalDhI&t=20s>

Nada Tržan-Herman

Stina sanja o karieri

Bilo je v Šmarju pri Habjanu,
igra Divji lovec je razgrela
srca -
najbolj železničarju Franu.

*Igralka Stina je blestela.
Blondinka z modrimi očmi
za Frana s Tratne se je vnela.*

*Zaljubljeni in bistri glavi -
odšla sta skupaj v tiho noč,
poslušala sta glase v dobravi.*

*Utrujena od sreče in od vina,
objeta sedla sta, prešerna,
zaspala sta –v sanjah si edina.*

*Samo pol ure sna v glavi Stine
dovolj bilo je za prigode fantazijske.
Zagledala je silhuete moške - fine.*

Naenkrat je bila na vlaku.
Pa ne na tistem za Rogatec ali Celje.
Bil je vlak, ki pelje v Ljubljano.
Meglice so se dvigale nad polji,
potniki zazrti skozi okno,
kjer filmsko brzeli so gozdovi.
Nedaleč stran sedela sta gospoda;
eden ves zagnan v pripovedovanju,

drugi – poslušalec v talarju.
»Talarjev« Stina se je zmeraj bala,
ker s prižnice v Šmarju
so blatili zaljubljena dekleta -
češ, spogledujejo se s fanti.
Stina bila je pevka in igralka,
nikoli pa dekle »Marij'ne družbe«.
Stina je veliko brala, delala na pošti,
nosila telegrame o umrlih fantih-
tam na Soški fronti, strašni fronti
od koder se je srečno vrnil ljubi Fran.
Gospoda sta živahno govorila...
Stina je zaslišala imeni Josip, Fran...
Joj, saj to je vendar Josip Jurčič!
Gospod v talarju pa Saleški Finžgar!
Kako prijazen je gospod v talarju!
Kako razume Josipovo vnemo,
da narod mora brati dobre knjige
napisane tako, da vlečejo te vase.,
Razburjeno je Finžgarju razlagal,
da v mislih snuje nov roman,
ki za razliko od nesrečnega Martinka,
ki bil »deseti brat« je v vrsti bratov
bo tokrat zgodba o verižnih bratih.
To bo popolna fantazija
o bogatinih z nevidnim zlatom
o skritih krajih – mestih kraje
kjer krade se pri belem dnevu,
bogastvo skriva pa v balončke.
Ljudje verjamejo v črke na papirju,
izgubljajo veliko, vse – tudi življenje.
Dnevov srečnih za naivne ni veliko;
trud njihov si prisvajajo lenuhi.

Seveda, zraven bo romanca o ljubezni,
o tem, da ženska prepozna goljufa,
zbeži z gradu, kjer vse privid je.
»Da, Josip, to je dobra utopija!
Jaz pa sem zagrizel v zgodovino.
Pišem o Slovanih – vse od Kristusovih časov.
Kolegi so predlagali, naj pišem o Venetih,
Saj Adam Bohorič takole je zapisal:
Veneti, Vindi, Vandali, tudi Slavi
isto ljudstvo so... poreklo isto.
Morda Slovenci radi bi bili Etruski;
jaz pa raje o Slovanih bom napisal;
Pod svobodnim soncem naj živijo!
Dovolj nas vojna je svetovna pomorila!
Dovolj služili igram smo evropskim!
Priznam, da Dunaj – tam pred prvo
Slovanom je postal prijazen.
Dovolil šole je slovenske,
in delegate v parlamentu!
A vojna prva nas je strašno razdelila.
Seveda moj roman bo tudi o ljubezni;
imam izbrani dve imeni: Iztok in Irena;
... Josip, zdaj sva že v Ljubljani!
Pridi z mano v Trnovo,
kjer puščica zadela je srce Prešerna!
Rad imam to mesto; ni tako otožno kot Kočevje.
V Kočevju okna polna so bila oči, jezikov...
A ljudje so se kar dobro razumeli.
Bilo sožitje je med nemškim in slovenskim življem.«
Izstopita, ozreta se nazaj na Stino:
«Gospodična, dovolite in podajte roko!«
Izstopi Stina in bili so trije,
ki vštric hodili so proti izhodu

»Zdaj smo trije, kakor deteljica, ki prinaša srečo.«
»Oh, ne gospoda! Potem bi moral biti tu še eden!
Štiriperesna detelja prinaša srečo!«
»Saj res! Kdo lahko bi bil še tukaj zraven?«
»Moj zaročenec Fran! Tamle prihaja!«
In res je stopal proti njim mlad fant postaven
Objel je Stino... na oči poljubil...
Prizanesljivo zrla sta gospoda...
»Glej, to so novi časi – ljubezen ni več grešna!«
»Ah, dragi Finžgar, to so prvi le koraki,
ki vodijo na pot k osvobojeni ženski:
v ospredju bo ljubezen – ne koristnost.

*Stina se je zdrznila, zbudila.
Bile so sanje slikovite.
Ob njej Fran, ki ga je ljubila.*

*»Zaspala sva in Fran si rekla v spanju«
»Oh dragi! Tebe sem sanjala;
da me podpiraš v karieri - v igranju!«*

Renata Cigler Gandolfo

Pod svobodnim soncem

Takrat, ko še niso poznali korone, sta se Josip in Fran, brata po stanu, odšla iskat

Desetega brata, ki se je, milo rečeno, že leta steval po svetu, in, staga a že nekajkrat našla, pa je vedno znova odhajal od doma v svet.

Josip: »Če ga tokrat najdeva, stavim na lotu.«

Fran: »Ja, ČE ga najdeva. Še vedno obdelujeva lanski les. Ko bi ga človek najbolj potreboval, ga ni; Pa še zaslužil bi lahko.«

Josip: »Ah, kaj, ko pa njemu ni do talarjev. Če bo, bo pomagal iz svoje volje. Lesa imamo že več kot za deset klafter.«

Fran: »Ja, prodali ga bomo za med. Tudi kakšen stasit in močan sosed bo prišel pomagati spravljeni, da ne pride do nesreče ...«

Josip: »A materi si že nesel kavo? Morala bi se odpraviti.«

Fran: »Mati je na vrtu in si daje opravka z deteljico za zajce. Pravi, da je najlepše delati pod svobodnim soncem. Ona, ki je rano otroštvo preživela v taborišču, bo že vedela. In, sonce zunaj res greje s posebnim čarom.«

Medtem, ko se Josip in Fran odpravljata na pot, nesojeni deseti brat na drugi strani poloble naklada les in bambus, pa tudi začimb jim ne manjka.

Ladja naj bi krenila na pot v štirih dneh, proti severni portugalski obali.

Tako da, lahko predpostavljamo, da se v kratkem vsi trije še ne bodo srečali tako kmalu.

Razpisi Celjskega literarnega društva za 2021

Celjsko literarno društvo ima nekaj stalnih in tematskih razpisov.

Vsesledje

Revija Vsesledje je splošna revija za kulturo in literaturo. Izhaja 1x letno, praviloma oktobra, ko je predstavitev, ki je ena od osrednjih prireditev Celjskega literarnega društva.

Odgovorni urednik revije je dr. Zoran Pevec.

V reviji objavljamo:

- ⇒ poezijo (zaželeno je nekaj pesmi, da ima urednik določen izbor)
- ⇒ prozo (kratke zgodbe)
- ⇒ esejistiko
- ⇒ recenzije
- ⇒ dramatiko (kratka dramska besedila)

Pomembno o pripravi besedila za objavo:

- ⇒ Besedila morajo biti v elektronski obliki (wordov format) poslana po elektronski pošti kot priloga.
- ⇒ Tipkanih ali pisanih besedil po pošti **ne sprejemamo**.
- ⇒ Besedil ne okrašujte, naj bo samo navadno besedilo.
- ⇒ Slike, ki jih želite vključiti v besedilo, pošljite posebej in v besedilu označite, katero sliko kam vstaviti. Slike, vključene v Wordov dokument so neuporabne za tiskano publikacijo.
- ⇒ Vsako besedilo mora vsebovati tudi ime in priimek avtorja(-ice) in zaželeni so kontaktni podatki (gl. varovanje zasebnosti).
- ⇒ Prispevki se honorirajo samo izjemoma
- ⇒ Rok za pošiljanje za tekoče leto je 1. junij. Prispevki, ki prispejo kasneje, se objavijo samo po dogovoru z urednikom.

Poseben del revije je Mlado Vsesledje, kjer objavlja osnovnošolska in srednješolska mladina.

Pošiljanje prispevkov:

- ⇒ celjsko.literarno@outlook.com (društvo)
- ⇒ zoran.pevec@gmail.com (odgovorni urednik)

Obiščite tudi spletno stran <http://cld.si> in <http://cld.si/Vsesledje.html>

Aktualna delavnica poezije

Do maja poteka delavnica pod vodstvom mentorja Mateja Krajnca, uveljavljenega pesnika, pisatelja, esejista, kantavtorja, prevajalca ...

Tema delavnice:

Od neandertalske grobnice mimo Celjskega stropa po drugačni poti zgodovine gre naprej

Delavnica na spletu:

<http://cld.si/DelavnicaNeandertalska.html>

Supernova

Revija Supernova je edina slovenska revija za fantazijsko književnost. Izhaja 2x letno in sicer aprila in septembra.

Glavni urednik Supernove je Bojan Ekselenski.

Objave v Supernovi:

- ⇒ Proza – dolžina do 7500 besed (45.000 znakov s presledki - standard za kratko zgodbo). V primeru, da je prispevek del večjega literarnega dela, je priporočljivo navesti naslov izvirnega dela.
- ⇒ Esej – obseg do 3500 besed (21.000 znakov s presledki) – vsebina naj bo povezana s fantazijsko književnostjo.
- ⇒ Recenzija fantazijskega literarnega dela (prednost imajo domači avtorji, lahko je tudi recenzija prevoda) - obseg do 3500 besed (21.000 znakov s presledki)
- ⇒ Poezija – obseg je omejen na 300 verzov. Priporočamo pošiljanje več pesmi, da ima urednik izbor in dobi vpogled v avtoričino (avtorjevo) ustvarjanje

Tehnične zahteve:

- ⇒ Obvezno v elektronski obliki, brez oblikovanja (doc, docx, txt, odt)
- ⇒ V enem dokumentu je lahko več literarnih del.
- ⇒ Vsak dokument mora biti opremljen z imenom in priimkom avtorja(-ice), zaželeni so še kontaktni podatki (gl. varovanje zasebnosti)
- ⇒ Dokumenti morajo biti poslani po elektronski pošti

- ⇒ Morebitne slike naj bodo poslane posebej, v dokumenti naj bo navedeno, kam katero sliko vstaviti.
- ⇒ Besedila, ki presegajo predviden obseg, se objavijo samo po dogovoru z urednikom.
- ⇒ Rok za pošiljanje za spomladansko številko: 1. 2. (tuji) oz. 1. 3. (domači).
- ⇒ Rok za pošiljanje za jesensko številko: 1. 8. (tuji) oz. 15. 8. (domači).
- ⇒ Besedila, ki pridejo po datumu, se shranijo za naslednjo številko.
- ⇒ Besedila, objavljena v Supernovi, so lahko (ali bila) objavljena tudi v drugih revijah ali drugih publikacijah.
- ⇒ Besedil na papirju ne sprejemamo.
- ⇒ Vsak avtor je upravičen do avtorskega izvoda. V Supernovi objavljene zgodbe gredo v nabor kandidatov za nagrado supernova.
- ⇒ Honorarjev praviloma ne izplačujemo.

Pošiljanje prispevkov:

- ⇒ bojan.ekselenski@gmail.com (glavni urednik)
- ⇒ celjsko.literarno@outlook.com (društvo – obvezno pripišete v mail – Za Supernovo, saj besedila privzeto gredo za Vsesledje).

Spletna stran: <http://cld.si> posebej Supernova: <http://cld.si/supernova.html>

Fanfiction razpis za Supernovo: Ivan Tavčar: 4000 ali Simon Jenko: Mikromega

Ivan Tavčar je napisal roman 4000, ki ga uvrščamo med pripovedi o potovanju po času (krononavtika). Simon Jenko pa je verjetno prvi, ki je pri nas spisal fantazijsko zgodbo, davnega 1851 (leta 2021 bomo obeležili 170-letnico).

Pogoj za sodelovanje:

- ⇒ Poezija ali prozno delo.
- ⇒ Obseg do 3500 besed (21.000 znakov s presledki)
- ⇒ Elektronska oblika (docx, doc, odt, rtf, txt)
- ⇒ Priložite nujno potrebne podatke (avtor, kontaktni naslov, domači naslov, če želite dobiti izvod tiskovine po pošti)

Pošljite na celjsko.literarno@outlook.com ali
bojan.ekselenski@gmail.com

Rok za pošiljanje: 15. 8. 2021

Fanfest

Fanfest, slovenski festival fantazijske književnosti je edini takšen dogodek v Sloveniji in je del povezave sorodnih festivalov v regiji. Stalni gost festivala je prof. dr. Zoran Živković, eden najpomembnejših svetovnih pisateljev in priznani esejist, teoretik in pedagog. Tradicionalno vodi literarno delavnico na Fanfestu.

Praviloma se odvija predzadnji ali zadnji septembrski vikend.

Gostje festivala so praviloma domači in tuji avtorji(-ice), ki so pomembni za razvoj slovenske fantazije.

Na vsakem festivalu objavimo mednarodni tematski razpis.

Razpis za Fanfest 5: PRIŠLI SO IZ CELJSKEGA PODZEMLJA

Za 5. Slovenski festival fantazijske književnosti vam postavljamo nov izziv. Že naslov teme vse pove. Izmislite si, kar vam porodi domišljija in to prileze iz celjskega podzemlja. Celje je, kot starodavno mesto s preko 2000 leti zgodovine, polno podzemnih skrivnosti. Nekaj je znanih, nekaj (še) neznanih in tam se lahko marsikaj skriva in čaka na svojo priložnost.

Lahko potujete v preteklost, prihodnost ali ostanete v današnjih časih. Pomembno je, da nekaj prileze izpod tal ...

Pogoji?

- ⇒ Forma: Poezija ali proza v elektronski obliki (docx, doc, rtf, txt, odt).
- ⇒ Dolžina besedila: do 20.000 besed (60.000 znakov s presledki)
- ⇒ Obvezno dopišite: ime, priimek, domači naslov (zaradi pošiljanja tiskovine), e-mail,
- ⇒ Neobvezno: spletno mesto, če ga imate, GSM ipd.
- ⇒ Seveda se zavezuje, da bomo osebne podatke uporabili zgolj za potrebe razpisa (gl. varovanje zasebnosti).
- ⇒ Rok za oddajo vaših del: 15. julij 2021. Kasneje prispela dela se uvrstijo v dogovoru z urednikom.

- ⇒ Besedilo mora biti v elektronski obliki, opremljeno s podatki o avtorju(-ice) - ime, priimek, e-mail, naslov bivališča (zaradi pošiljanja Supernove) in po želji GSM, spletna stran ipd.
- ⇒ Prispevkov v tiskani obliki ne bomo upoštevali. Časi ročnega pretipkavanja so nepreklicno minili.

Pošiljanje besedil:

- ⇒ fanfest.festival@gmail.com (e-mail festivala)
- ⇒ bojan.ekselenski@gmail.com (organizacijski vodja festivala in urednik festivalske zbirke)
- ⇒ celjsko.literarno@outlook.com (društvo – obvezno pripis – Za fanfest)

Fanfest na spletu:

- ⇒ <http://fanfest.si>

FESTIVALSKI RAZPIS 2021:

PRIŠLI SO IZ CELJSKEGA PODZEMLJA

Varovanje zasebnosti

Celjsko literarno društvo varuje vašo zasebnost. Vse osebne podatke, ki jih pridobimo, uporabimo izključno za komunikacijo z avtorji oz. avtoricami v zvezi z objavo ali sodelovanja.

Osebnih podatkov ne delimo z nikomur in jih nikomur ne posredujemo, razen v primeru izrecnega dovoljenja lastnika osebnih podatkov.

Informacije:

- ⇒ celjsko.literarno@outlook.com
- ⇒ <http://cld.si>

ZADNJA STRAN

Blaž Šafarič

Krepko bom pipo v hrastov sod zabil

Zgodaj v pomladi bom trto obrezal
in v vročem poletju še mladike povezal.
Pozno v jesen, ko bo na trstju listje že
rumeno,
se bom po goricah sprehajal
in z grozdem v ustih sladko pogovarjal.

Ko bo trgatev končana in v mlinu že grozdje mlelo,
se bo, ob pečeni raci in orehovi potici,
še dolgo pelo in o trgatvi govorilo.

Eno leto sem na trgatveni dogodek čakal,
da bom, iz stoletne preše, ponovno mošt pretakal.

Krepko bom pipo v hrastov sod zabil,
da ne bi vinsko klet, z moštom zalil.

Upam, da se bo, v naši družini, kmalu nekaj zgodilo,
ker se bo na svet, mlado bitje rodilo.

Upam, da bom mlado bitje krstil za Martina,
in da ne bo žejen, ker bo v sodih vedno dovolj vina.

Prišla bo zima in čas za mirovanje,
ko bo, stari vinogradnik, sanjal svoje sanje.

2001 - 2021

20 let